

: **Bijdrage Leefbaar Tynaarlo
perspectiefnota en
voorjaarsnota** Van: **de raadsfractie van
Leefbaar Tynaarlo/EVZ-2000**

Voorjaarsnota

Het voeren van een actief grondbeleid om zelf locatieontwikkeling in gang te zetten brengt kansen en bedreigingen met zich mee. Op dit moment zijn die vooruitzichten ongunstig, een terughoudend grondbeleid is dan ook rechtvaardigt. Met grondexploitaties zijn grote investeringsbedragen gemoeid. Toch gokt het college er op om in aanloop naar 2017 1000 woningen te hebben gerealiseerd en bijna 15000 m² industrieterrein te hebben verkocht.

Als boekwaarde staat afgerond een 50 miljoen genoteerd en zullen we (prognose) 8 miljoen verlies hebben geleden in 2017. Indien er op de woningmarkt op langer termijn geen tekenen van herstel laat zien, lijkt een nieuwe aanspraak op de ARCA onafwendbaar. De vraag is dan wat dit gaat betekenen voor de inwoners van Tynaarlo.

Woningbouwcorporatie Woonborg is op grond van de prestatieafspraken van 2008 steeds de partner voor de sociale huurwoningen geweest met een voorkeursbehandeling. De vraag is wat dit onze gemeente aan nieuwe sociale woningbouw dan heeft opgeleverd in exacte cijfers. Woonborg is beperkt in staat te investeren in nieuwbouwontwikkelingen. Leefbaar Tynaarlo stelt voor een einde te maken aan de voorkeurspositie in onze gemeente van zowel Woonborg als SEW.

Pakken we de Bronnen dan is het wenselijk dit project te parkeren in de ijskast en zeer snel realisatie van een nieuwe school op de huidige plek van de obs de Vijverstee te Vries. De briefing hierover van het college was duidelijk en realistisch. Gezien de staat van onderhoud geen overbodige luxe. De naam MFA kan worden losgelaten en dan spreken we van een brede school.

In relatie tot de Bronnen spelen nog een aantal beleidsprojecten en –ontwikkelingen die van invloed zijn. Het betreft dus de bouw van de MFA Vries, de ontwikkeling van het centrumplan Vries, de (mogelijke) ontwikkeling van een energiepark op Vriezerbrug Zuid en het Interreg project SEP (Sustainable Energy Planning)

Gezien de ontwikkelingen lijkt het ons reëel om deze projecten dus nu te parkeren Dit betekent dat de boekwaarde volledig moet worden afgeboekt. De gronden moeten dan afgewaardeerd worden naar landbouwwaarde. De verwachte boekwaarde per juli 2014 is circa € 5,7 miljoen. De waarde van de gronden is circa € 0,5 miljoen. Totaal af te boeken bij de jaarrekening over 2014 circa € 5,2. Misschien is het raadzaam om in dit boekjaar daar al een voorschot op te nemen.

Leefbaar Tynaarlo

Alle andere projecten in de gemeente Tynaarlo zijn lopende projecten en kunnen niet zonder meer worden afgeblazen. Maar ook hier zien we stagnatie van de uitgifte van percelen. Op de kleine projecten (voorbeeld Donderen en Zuidlaarderveen) zou een actief beleid kunnen worden gezet en met startsubsidie jonge starters hiervoor worden geïnteresseerd. De verantwoordelijke wethouder pakt dit al voortvarend aan.

Voorzitter, terugbrengen van de boekwaarde kan alleen als er wordt verkocht. Er wordt aangegeven bij verschillende projecten dat het verlies daarvan een 50% uit de reserve kan worden geput. Zo heeft als voorbeeld Grote Veen een verlies in 2012 van 3 miljoen moeten pakken.

In Yde is de MFA gerealiseerd. Wel financieel met een tekort. (afgerond 90.000 maar er is ruim een ton om dit nog op te vangen) In de aanloop zijn er toezeggingen gedaan. Toch heeft de Stichting Trias recent aangegeven dat zij het beheer van de MFA niet voor rekening gaat nemen. De projectgroep beraadt zich momenteel over alternatieven. De vraag is dus hoe dit nu is geregeld na januari 2014

Komen we bij de vraag om het incidenteel voordeel 2013 t.w.v. € 45.801 en het structureel voordeel 2013 t.w.v.. € 146.332 toe te voegen aan de Algemene Reserve Grote Investerings. Zelf zouden we als deze voordelen er echt zijn, dit direct verwerkt willen zien in die projecten die momenteel op verlies staan. Het lijkt ons bijvoorbeeld goed om het incidenteel bedrag te gebruiken voor de kosten voor de vervanging van onze burgervader die ziek thuis zit. Neem aan dat onze voorzitter hier geen liefdadigheidsmissie vervult. We nemen aan dat dit zo ook in de eindafrekening 2013 wordt verwerkt en er geen sprake zal zijn van een positief resultaat 2013

Reactie op de perspectievennota 2013.

Voorzitter, of er de afgelopen jaren veel is bereikt kan een ieder voor zich zelf nagaan. Ik neem aan dat het coalitieakkoord van 2010 en die van 2012 daar uitsluitsel over kunnen geven. Maar er blijft natuurlijk nog veel te doen. Dat laat ook deze perspectiefnota zien. Alles doornemende missen we het onderwerp internet in de vorm van glasvezel. Juist in de kleine dorpen zou dit, als dit niet wordt gerealiseerd, leegloop kunnen betekenen. Graag zouden we hier aandacht voor willen vragen. Misschien zou de gemeente, de kabellegger en de bevolking middels een nota zelfwerkzaamheid dit wel kunnen realiseren.

De titel van de nota luidt: "Richting voor de toekomst".

Voorzitter: Op de titel van deze nota willen wij direct wel onze reactie geven.

Het financiële perspectief is zeer zorgelijk en de richting die u aangeeft vinden wij zwak, mager en goedkoop.

U draagt, zover we dit kunnen overzien, een volgende raad en college een zinkend schip over.

Leefbaar Tynaarlo

Dit vraagt natuurlijk een nadere toelichting.

Allereerst willen we kwijt dat het moeten bezuinigen niet alleen om reden van Haags Beleid dient te gebeuren. Zeker dient te worden opgemerkt dat het college in opdracht vaak van de meerderheid van de raad, daar debet aan is. Zeker als we verschillende zaken achter elkaar plaatsen dan blijkt er nogal wat geld te zijn verspilld waar de burger niets aan gehad heeft. Dat heeft dan vaak te maken met verkeerde beslissingen. We noemen als voorbeeld recent het centrumplan Vries en kunnen wel stellen dat deze definitief van de baan is. De vraag is dan terecht vanuit de bevolking wat de onderzoeken aan geld hen heeft opgeleverd en de zogenaamde strategische aankopen hebben gekost.

Zo schrijft u op pagina 3. in de inleiding dat er nu stevige keuzes moeten worden gemaakt om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen. Tevens geeft U aan dat er richting moet worden gegeven om te komen tot een sluitende meerjarenbegroting. U wilt de raad dus nu een denklijn laten vaststellen. Dan zouden we u zoal willen meegeven in navolging van andere rotondes, de rotonde in Donderen te voorzien van een prachtig kunstwerk. We nemen aan dat dit ruim kan worden gefinancierd middels de % regeling. We gaan er vanuit dat een bedrag 60.000 euro daarvoor kan worden ingezet.

Verder willen we u richting aangeven door intern te bekijken of we in Tynaarlo een herdenkingsbos kunnen realiseren.

Dit in navolging van andere gemeenten die dit al hebben gerealiseerd.

Als we verder enige richting mogen aangegeven dat stelt Leefbaar Tynaarlo voor direct te stoppen met de regiovisie. Is dat niet mogelijk dan dient in ieder geval onze structurele bijdrage te worden gekort met 250.000 euro.

Leefbaar Tynaarlo heeft al vaker aangegeven het plaatsen van kunstmatige landgoederen in het buitengebied daar geen voorstander voor te zijn. Ook niet in Bunne.

Verder zouden we richting gevend waar u om vroeg, willen bepleiten dat er picknick tafels worden geplaatst bij speeltuintjes en in het buitengebied. We zouden kunnen beginnen hier achter het gemeentehuis een tweetal bankjes neer te zetten. Ouderen die er een rondje willen lopen zouden dat zeer op prijs stellen.

Dan de nota zelf.

In onderdeel 2.1 op pagina 5 geeft u aan dat er rekening moet worden gehouden met een bezuiniging op onderdelen van € 2,6 miljoen.

In hoofdstuk 6 gaat u nader op in op de denkrichtingen.

Wij bespeuren dat u de oplossing ziet in onder andere het verhogen van de onroerende zakenbelastingen in de vorm van 20% in de komende jaren met een opbrengst van € 800.000.

Voorzitter Leefbaar Tynaarlo vindt het ongepast om in deze tijd de rekening voor zo'n bedrag bij onze burgers en bedrijven neer te leggen.

Leefbaar Tynaarlo

U wilt zo geeft u aan geen bezuinigingen meer doorvoeren in de bedrijfsvoering. Volgens u zo geeft u aan is “de lucht” uit de organisatie. Wij betwijfelen dit. Wij constateren dat er nog steeds financiële ruimte in de bedrijfsvoering is en wordt gevonden om “dure” inhuurkrachten binnen te halen. Daarnaast constateren wij dat er momenteel binnen het management medewerkers niet actief zijn maar wel op de loonlijst staan.

In onderdeel 6.2.3 gaat u in op de ombuigingen binnen de clusters/programma's. Met een vermindering van het aantal wethouders tot 3 fte levert dit € 60.000 op. Voorzitter, we willen dit toch maar overlaten aan nieuwe collegevorming na maart 2014. Het uitspreken van een intentie is prachtig maar kan niet worden ingeboekt voor de begroting 2014. Als het namelijk niet door zou gaan dan zitten we met een gat van 60.000 euro

Een bezuiniging binnen het programma openbare orde en veiligheid geeft u aan dat er mogelijk een bezuiniging kan plaatsvinden. U geeft geen bedrag aan. Wij achten het niet dan niet opportuun. Eerder zouden we mee willen geven het aantal Boa's uit te breiden naar 3 of 4.

Binnen de cluster verkeer en mobiliteit geeft u geen bezuiniging aan. Sterker nog u meldt dat er op termijn meer middelen nodig zijn om het huidige ambitieniveau te vast te houden. U houdt in het meerjarenperspectief hier echter geen rekening mee. Dit vinden wij **onjuist** omdat u op deze manier een volgend bestuur met zo'n tegenvaller opzadelt. Leefbaar Tynaarlo wil weten met wat voor bedrag we rekening moeten houden. Bedragen van enkele miljoenen aan achterstallig onderhoud wordt er genoemd.

In cluster 3 doet u een voorstel om de toeristenbelasting te verhogen naar € 1,50 per overnachting. Dit is wel een forse afwijking van de gezamenlijke lijn in onze provincie. Wij vinden dit niet juist en zien het ook als onvriendelijk gebaar naar de toeristen, die wij zo graag zien binnenkomen. Wij denken dat ook de ondernemers in de toeristische sector niet blij zijn met dit voornemen.

Binnen de cluster 4 onderwijs geeft u aan dat er wellicht € 130.000 kan worden omgebogen. Dit zal waarschijnlijk weer worden geëlimineerd door de taakstelling tbv € 200.000, die u u zelf heeft opgelegd maar nog niet heeft ingevuld. Wij wijzen wat u heeft in onderdeel 4.1.2, punt 6.

In cluster 5 noemt u een totaalbedrag aan ombuigingsmogelijkheden van € 650.000 zonder concreet te zijn. Daarbij verwijst u wel naar de zwembaden (was dit al niet ingeboekt?), bibliotheken, dorpshuizen, buitensportvoorzieningen etc. Deze wilt u zo mogelijk overdragen, maar wie “trapt daar in” zo vragen we ons af. Betekend wel verschraving van onze kerntaken.

In cluster 6 (sociale voorzieningen) geeft u geen bezuinigingsmogelijkheden aan.

In cluster 7 lezen we dat u 2 aula's wilt gaan afschaffen. Dit bespaart € 50.000 aan onderhoud jaarlijks. Wij kunnen ons niet voorstellen dat de 2 aula's jaarlijks € 50.000 aan onderhoud kosten. Graag willen we daarvan een onderbouwing.

Leefbaar Tynaarlo

Leefbaar Tynaarlo zal hiervoor een motie indienen dat de aula's onderdeel zijn van de openbare begraafplaats en dus onder beheer moet blijven van de gemeente.

Wij vinden het niet eerlijk naar de burger toe, om een voordeel binnen de afvalstoffenheffing weer voor een deel teniet te doen door de ozb te verhogen. Binnen cluster 8 geeft u aan dat er kansen liggen binnen de grondexploitatie. Wij zien geen concrete financiële vertalingen. Daarnaast hebben wij twijfels rondom de invulling van Vriezerbrug- zuid en vragen wij ons af welk verlies er ontstaat uit de mediation met Groningen rondom Kranenburg-zuid. Graag daarover duidelijkheid. Het vestigen van motel de Valk zou het verlies enigszins kunnen verkleinen. Misschien zou juist op die locatie ook een groot winkelcentrum kunnen worden gerealiseerd. Prima om in plan ter Borch als voorziening voor de bevolking daar en de omgeving ook grote supermarkten te realiseren. Het verlies wat we in Kranenburg zuid moeten nemen kan daarmee worden gecompenseerd.

Voorzitter,

U zult merken dat wij in het vorenstaande onvoldoende concrete- en niet acceptabele voorstellen hebben gevonden om de meerjarenbegroting sluiting te krijgen. Een nieuwe raad en college zullen met een schier onmogelijke opdracht worden opgezadeld. Dat vinden wij zeer betreurenswaardig!

Met de voorstellen vermeld in onderdeel 7 stemmen wij dan ook niet in.

Tenslotte moet ons van het hart dat wij het sympathiek vinden dat u ambtelijke capaciteit beschikbaar stelt om ideeën en plannen door te rekenen. Volgens ons behoort dit gewoon tot de taak van uw college en de ambtelijke organisatie.

Voorzitter,

Ik ga nu door naar de reservepositie.

Daarbij beperk ik van wege de tijd, mij tot de Arca, de Argi en de Essent-reserve. Gelet op de beschikbare middelen, de toepassingen en de risico's maakt leefbaar Tynaarlo zich grote zorgen.

Wij constateren keihard dat de toegezegde € 3 miljoen voor nieuw beleid voor een volgende raad niet meer beschikbaar zal zijn. Wij zien dit vermeld op pagina 24. Volgens ons heeft uw college, bij monde van de wethouder Financiën steeds aangegeven dat de toezegging van € 3 miljoen "hard" was.

De Arca heeft weliswaar een buffer van € 13 miljoen maar dit is voor bijna de helft geld vanuit de Essent-reserve, die daardoor fors is gedaald. Zeer waarschijnlijk zal de Arca moeten worden aangewend voor nieuwe tegenvallers in de grondexploitatie. Dit heeft direct gevolgen voor de rente. Er zal bij een aanwending minder rente toevloeien naar de Argi.

De Argi heeft op 31 december 2013 nog maar een saldo van slechts € 1,8 miljoen ultimo 2013. De bodem is hier duidelijk in zicht.

Leefbaar Tynaarlo

De Essent-reserve heeft eind 2013 nog een saldo van € 4,4 miljoen. Deze wordt in de komende 2 jaar nog verder aangewend voor een bedrag van € 1,4 miljoen, waardoor ook hier de bodem langzamerhand wordt genaderd.

Voorzitter,

We kunnen niets anders concluderen dan dat de financiële positie van onze gemeente steeds verder achteruit boert en dat het nog wel eens erg vervelend kan worden. Deze gemeente heeft in de afgelopen periode op te grote voet geleefd en zijn er verkeerde beslissingen genomen. Daar worden onze inwoners nu de dupe van, Zij krijgen de rekening gepresenteerd. Het college krijgt dan ook van Leefbaar Tynaarlo een dikke onvoldoende.